

MŪSŲ LIETUVA

NR. 4 (1539) — SEMANÁRIO — 1978 M. VASARIS — FEVEREIRO 2 D. — 3,00 kr.
Rua Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

Šveicarų reikalavimai Belgrado konferencijai

**Užtikrinti, kad niekas dėl įsitikinimų nebus suimtas,
baudžiamas ar diskriminuojamas**

Šveicarijoje veikianti Tarptautinė krikščionių akcija už religinę laisvę įteikė Belgrado konferencijai peticiją, kurioje reikalaujama, kad konferencijos dalyviai sudarytų specialią komisiją tikėjimo ir sąžinės laisvės apsaugojimui Helsinkio konferencijos Baigiamąjį aktą pasirašiusiose valstybėse.

Peticiją parėmė 150 Šveicarijos parlamento narių. Reikalaujama:

1. Kad visuose Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje dalyvaujančiuose kraštuose visiems piliečiam būtų pilnai užtikrinta teisė remtis konferencijoje priimtais nutarimais, be grėsmės būti už tai suimtiems, baudžiamiems, ar diskriminuojamiems.

2. Kad būtų išlaisvinti ir įteisinti visi sąžinės kaliniai, kurie buvo suimti per pastaruosius dve-

jus metus, tai yra po Helsinkio konferencijos užbaigimo;

3. Kad būtų amnestuoti visi belaisviai, kurie dabar yra kalinami dėl savo religinių įsitikinimų, nesuderinamai su Helsinkio konferencijos Baigiamojo akto nutarimais.

Tarptautinės krikščionių akcijos už religinę laisvę peticijoje yra nurodomi konkretūs faktai, liečiantys tikinčiųjų persekiojimą komunistų valdomuose kraštuose ir reikalaujama, kad tikėjimo laisvės suvaržymai būtų panaikinti; kad tikintiesiems būtų duota teisė ir galimybė nevaržomai išreikšti savo religinius įsitikinimus, o Bažnyčiai būtų garantuota teisė pasinaudoti visomis socialinės komunikacijos priemonėmis, rūpintis žmonių pagalba ir nevaržomai veikti kitose religinio gyvenimo srityse, ypač religiniai auklėti jaunimą.

Pabaltiečiai Belgrade

Toronto. — Toronto dienraštis "The Globe and Mail" lapkričio 5 paskelbė Reuterio agentūros pranešimą apie keturių pa-

baltiečių susitikimą su Skandinavijos, JAV, Kanados, Britanijos, V. Vokietijos ir Olandijos delegacijomis Belgrado konferencijoje. Joms buvo įteikti memorandumai, kaltinantys Sovietų Sąjungą nelegalia Latvijos, Lietu-

Popiežius Paulius VI laimina vyskupą L. Povilonį, atvykusį iš Kauno ir dalyvavusį vyskupų sinode. Kitoje pusėje — kun. Pr. Vaičekonis ir mons. A. Bačkis
Nuotr. Felici

vos ir Estijos okupacija. Prie memorandumų buvo pridėtas laiškas sovietų Brežnevui, reikalaujantis okupacijos užbaigimo. Sovietų Sąjunga kaltinama Baltijos respublikų kolonizavimu, rusifikacija, ekonominiu išnaudojimu, varžtais švietimui ir religijai, persekiojimu tų asmenų, kurie siekia laisvės ir nepriklausomybės Baltijos šalims.

Belgrade apsilankiusių keturių pabaltiečių pavardės nepateikiamos, tik pabrėžiama, kad jie yra New Yorko veikiančios Pasaulinės Baltiečių konferencijos atstovai. JAV delegacijos vadovas A. Goldbergas teigia, kad tokie susitikimai su žmogaus teisių pažeidimus iškeliančiais asmenimis esą naudingi visoms delegacijoms. Jis pabrėžė savo protestą jugoslavų delegacijos vadovui L. Pesicui dėl dviejų latvių ištrėmimo konferencijos pradžioje. Iš jo buvęs gautas užtikrinimas, kad tokie veiksmai daugiau nepasikartos.

VYTAUTAS ČEKANAUSKAS — LIETUVOS KONSULAS

Lietuvos atstovas Washingtone dr. S.A. Bačkis rugpiučio 26 raštu pranešė JAV Valstybės sekretoriui, kad Vytautas Čekanauskas yra paskirtas Lietuvos generaliniu garbės konsulu Los Angeles, Calif., ir paprašė jam suteikti pripažinimą.

Valstybės departamentas spalio 6 raštu atsakė Lietuvos atstovui, kad Vytautui Čekanauskui yra suteiktas pripažinimas Lietuvos generaliniu garbės konsulu Los Angeles, Calif., ir kartu atsiuntė atitinkamą pažymėjimą, liečiantį V. Čekanausko konsularinį statusą.

Iveikiname VI-tąjį PALK 2-5!

VLIKO ATSTOVAS BELGRADE

Vliko valdybos prašomas, kun. Kazimieras Pugevičius spalio 25-31 buvo Belgrade. Jį priėmė JAV ambasadorius Jugoslavijai Albert Scherer Jr. Ambasadorius Scherer dalyvauja Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Belgrade JAV delegacijos pasitarimuose. Kun. K. Pugevičius taip pat priėmė monsinjoras Fonz-Munoz, Vatikano atstovas Belgrado konferencijai. Be to, jis kalbėjosi su The New York Times korespondentu Belgrade David Andelman. Matėsi su Airijos delegacijos nariais. Jiem įteikė kopijas Lietuvių Žmogaus Teisių Komisijos pranešimo, kuriame yra Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos santrauka apie Sovietų Sąjungos vykdomus religinės laisvės pažeidimus Lietuvoje, ir JAV Bendruomenės memorandumo kopiją apie lietuvių skriaudimą okupuotoje Lietuvoje, Sovietų Sąjungoje ir kituose jos įtakoj esančiuose kraštuose.

Kun. K. Pugevičius atkreipė Vatikano atstovo Fonz-Munoz dėmesį į tai, kad lietuviai, sužinoję Vatikano atstovo vyskupo Silvestrinį įžanginės kalbos turinį, kuriame buvo reiškiamas susirūpinimas Ukrainos tikinčiųjų reikalais, pasigedo pavergtųjų lietuvių reikalų paminėjimo. Jis

aiškino Vatikano atstovui, kad dabartinių laikų lietuviai katalikai — kankiniai ir religinės laisvės paneigimui besipriešinantieji rezistentai — prašo ir laukia laisvojo pasaulio pagalbos, bent keliant viešumon brutalius Sovietų Sąjungos prasižengimus prieš žmogaus teises. Informavo, kad lietuviai nori turėti švietimo laisvę ir naudotis tėvų teise auklėti savo vaikus. Be to, priminė, kad lietuvių tauta buvo ir yra apsisprendusi siekti kiekvienai tautai priklausančių suverenumo teisių.

Grįždamas per Romą, kun. K. Pugevičius turėjo progos painformuoti apie savo patyrimus Belgrade ir apie padėtį Lietuvoje vyskupą P. Marcinkų ir monsinjorą A. Bačkį. Vyskupas Marcinkus, Chicagoy gimęs lietuvis, vadovauja Vatikano bankui, o monsinjoras Bačkis — vienam skyriui Vatikano užsienio reikalų įstaigoje.

Apie savo misiją painformavo Lietuvos atstovą Vatikane Stasį Lozoraitį Jr. ir pažadėjo duoti jam reikalingos pagalbos informacinėmis knygomis ir kita spausdinta medžiaga. Romoje matėsi su kun. V. Kazlausku, Vatikano radijo lietuvių skyriaus vedėju, vyskupu A. Deksnium,

prelatu V. Mincevičium, prelatu L. Tulaba ir kt.

Londonė kun. K. Pugevičius apie savo misiją painformavo Lietuvos atstovą Anglijoje Vincą Balicką ir apie dvidešimtį Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirmininko J. Vilčinsko sukviestų asmenų.

Į JAV kun. K. Pugevičius grįžo lapkričio 15. Kitą dieną apie savo patyrimus Belgrade jis telefonu painformavo Religion News Service New Yorke, National Catholic News Service

Washingtonė ir National Catholic Register. Tą pačią dieną jis kalbėjosi su Eltos Informacijų ir Lithuanian Information Service atstovu, o lapkričio 19 — padarė apyskaitinį pranešimą Vliko valdybos nariam.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Baltimorėj gimęs lietuvis, vadovauja Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai ir Lietuvių Katalikų Tarnybai, artimai bendradarbiauja su Vliko Informacine Tarnyba, su JAV Bendruomenė, palaiko artimus ryšius su katalikų, protestantų, žydų ir kt. religinėm bendruomenėm ir žmogaus teisių organizacijom, mūsų reikalais rašo straipsnius ir laiškus į amerikiečių spaudą. B.B. (Elta)

Didžiosios spaudos puslapiuose

„Rusai važiuokite namo“

Bostonas. — „Russians, go home“ — tokia antrašte parašė „Monitor“ vedamąjį (XI.15). Jau daug metų Vakarai buvo susirūpinę didėjančia sovietų įtaka strategiškai svarbioje vietoje — Afrikos Rage. Dabar, sudėjus visas kombinacijas, sovietai patyrė vieną iš pačių didžiausių diplomatinį pralaimėjimų: Somalija rusams įsakė kuo greičiausiai išsinešdinti, uždaro sovietų povandeninių laivų bazes Indijos vandenynė, o su Kuba net ir diplo-

matinius santykius nutraukia. Nuo 1972, kai tą patį padarė Egiptas, sovietai nebuvo patyrę didesnio smūgio. Svarbiausia, kad čia nieku nėra prisidėjusi Amerika. Tai yra pavyzdys, kaip rusai nenusimano ir sugadina savo reikalus.

Daugiau negu dešimt metų jų 5,000 ar daugiau patarėjų stipri- no, ginklavo Somaliją, naudojami jų uostais ir norėjo savo įtaką išplėsti visoj rytų Afrikoje. Tik ne laiku padidėjo jų apetitas, kai pamatė, kad naujoji Etiopijos vyriausybė išvarė amerikiečius ir į tą tuštumą patys pradėjo veržtis. Jie svajoto sudaryti „socialistinę federaciją“ iš Somalijos, Etiopijos, Sudano, Djibouti ir Pietų Jemeno. Tik nežinojo, kad arabų nacionalizmas yra stipresnis už tai, kas vadinama „socializmo“ solidarumu.

Laikraštis nepataria Amerikai skubėti į Somaliją. Amerika pasitikėjimas ten yra menkas. Somalija kreipiasi ginklų į Iraną, arabų šalį ir Prancūziją. Rusai, įsivėlę į Etiopiją, gali ir ten susilaukti panašaus likimo kaip ir čia, o gal ir blogiau. Etiopija draskoma ir vidaus neramumu, su ja gali visko atsitikti.

Toronto jaunimo ansamblis Gintaras šoka Kultūros Židinio scenoje Brooklyne lapkričio 19.
Nuotr. L. Tamošaičio

Pirmyn į kovą už tėvynę,
Už brangią žemę Lietuvos!
Garbė tėvams, kurie ją gynė,
Ir kas už ateitį kovos!

Malronis

S. Kudirkos filmas

Filmas apie Simą Kudirką įtrauktas į JAV mokyklų mokslinio skaitymo ir nagrinėjimo programą, kurioje dalyvauja pusrūčio milijono vaikų. Su scenarijum išsiuntinėtus mokykloms ir S. Kudirkos specialus laiškas. Jame aiškinama apie Lietuvos padėtį ir žmogaus teisių laužymą. Mokiniai raginami branginti Amerikos laisvę. Filmo rodymo laikotarpiu ir pats S. Kudirka dalyvaus įvairiose televizijos programose ir susitikimuose su JAV jaunimu.

Apie filmą Lithuanian Information Service yra pateikusi tokią informaciją:

Filmas apie Simą Kudirką „The Defection of Simas Kudirka“ bus rodomas per CBS televizijos tinklą sausio 23 dieną, pirmadienį.

Pagrindines roles atlieka aktoriai Alan Arkin, Shirley Knight, Richard Jordan ir Donald Pleasance. Filmą pagamino Jozac Company.

Amerikoje dažnai didelės biznio bei žinių telkimo bendrovės skiria pinigų bei laiko vadinamiems visuomenės gerovės projektams. CBS televizijos tinklas praėjusiais metais pasiūlė savo filmų scenarijus naudoti mokyklose, skaitymo programose. Pirmas toks projektas buvo labai sėkmingai įvykdytas Kalifornijoje, naudojant filmą „A Circle of Children“.

Jame dalyvavo apie 60.000 vaikų. Dabar Kalifornijos mokyklų vedėjai, peržiūrėję CBS televizijos filmų rinkinį, iš jų pasirinko Simo Kudirkos filmą, kurios scenarijus bus naudojamas skaitymo programoje.

Ši kartą minėta mokslinė programa bus vykdoma viso krašto mastu. Iki šiol joje dalyvauja 2 ir pusė milijono vaikų. Filmų scenarijų, išspausdinamą vaikams, paremia didelės bendrovės (pvz. United Technology, All-State Insurance, Monsanto, Hallmark) bei įvairūs laikraščiai. Pietų Kalifornijos vaikams scenarijus parūpins „The Herald Examiner“ dienraštis, kuris scenarijaus kopiją taip pat įdės į savo sausio 23 dienos laidą. Kalifornijos vaikai (apie 360.000) kartu su scenarijum gaus

ir kopiją Simo Kudirkos laiško, rasyto specialiai jiems. Šio laiško paprašė Kalifornijos mokyklų vedėjai. Laiške Simas papasakoja vaikams apie Lietuvą, jos okupaciją, joje vykdomus žmogaus teisių pažeidimus ir paaiškina, kodėl jis bėgo į Ameriką. Ragina vaikus gerbti Ameriką ir branginti jos laisvę.

Mokyklose ne tik bus skaitomas scenarijus, bet taip pat bus diskutuojami ir visuomeniniai bei politiniai šio filmo aspektai. Šiam tikslui ruošiamos mokytojams įvairios instrukcijos. Lynn Williams, CBS skaitymo programos koordinatorė, numato, kad šis projektas išsaus bent 10% raštinės reakcijos. Tam tikslui bus atidaryta speciali pašto dėžutė ir bus paskirtas CBS personalas atidaryti ir rūšiuoti laiškus. Dėl atsakymų bus tariamasi su Simu Kudirka ir Lithuanian Information Service (LIS).

Ryšium su šia moksline programa bei artėjančiu filmo spektakliu, CBS pastangomis yra daromos sąlygos Simui Kudirkai dalyvauti įvairiose TV programose, spaudos konferencijose, organizacijų susirinkimuose bei mokyklose, kur jis pats turės progos susitikti su JAV jaunimu, atsakyti į jo klausimus ir pasidalyti mintimis. Sausio mėnesį šiuo tikslu jis vyks į Bostoną, Hartfordą, Čičagą, Minneapolį, St. Louis ir Los Angeles. Los Angeles jis praleis net visą savaitę.

Sausio 13 d. „The Defection of Simas Kudirka“ filmas buvo pristatytas visos Amerikos televizijos redaktoriams-kritikams. CBS planuoja pristatyti tris savo pavasario sezono veikalus šių kritikų suvažiavime Los Angeles; filmas apie Simą Kudirką yra vienas iš jų. Į šį suvažiavimą yra siunčiamas Simas Kudirka ir Alan Arkin.

Plačiai skaitomas TV Guide žurnalas filmo rodymo savaitę planuoja paskelbti ilgesnį straipsnį iš pokalbio su Simu.

Į visus minėtus miestus, CBS pakviesta, kartu su Simu Kudirka vyks Lithuanian Information Service narė Daiva Kezienė.

BALTIJOS JŪRA BUS NEGYVOJI JŪRA

Estų mokslininkų skundas

Stockholmas. — Estų mokslininkai atsiuntė savo kolegoms Švedijoje, Norvegijoje, Suomijoje, Danijoje ir Vakarų Vokietijoje raštą, kuriuo skundžiamasi dėl Baltijos jūros didėjančio užteršimo. Laišką pasirašė 18 Tartu ir Talino universitetų profesorių. Atsiuntė Estijos Gamtos apsaugos draugija.

„Jeigu nieko nebus daroma, Baltijos jūra greitai bus negyvoji jūra“, sako estai. Jie skundžiasi, kad sovietai nepaprastai išnaudodami Estijoje esantį skalūną, atliekas verčia į upes, o jos savo keliu viską neša į Baltiją. Perdirbant skalūną į chemiškus produktus, akmenų kalnai ir pelenai padengia didelius žemės plotus. Derlingi Estijos laukai virsta negyva dykuma. Upės ir upeliai, kuriuose anksčiau buvo pilna upėtakių ir kitų žuvų, dabar be gyvybės ženklų.

Iš Estijos mokslininkų, išdrįsusių į užsienį pasiųsti skundą ir tuo užsitraukti nemalonę arba net daugiau („šmeižimą sovietinės santvarkos“), matyti, kad Sov. Sąjunga, užgrobusi Pabaltijį, stengiasi kaip galima greičiau sunaudoti žemės turtus. Jie, sovietai, ir atsakingi už esamą padėtį. Reikia manyti, kad estai viską daro padėčiai pagerinti, bet esama nenugalimų kliūčių.

Yra žinoma, kad panašiai sovietai elgiasi ir Lietuvoje. Iš jų vietinės spaudos galima pastebėti, kad mūsų mokslininkai taip pat bando atkreipti Maskvos dėmesį į gamtos žalojimą. Į užsienį kreiptis dar jie neišdrįso. Priešingai, buvo tik bandymas pateisinti esamą padėtį ir užginčyti išeivių spaudoje atsiliepimus apie daromą žalą. Atsimenam, kaip „Tiesa“ susijaudino, kai „LKB Kronika“ parašė teisybę apie Ignalinos aplinkos žalojimą, bet jų laikraštis bandė polemizuoti ne su pagrindine „Kronika“, o su „Draugu“, persispausdinusiu iš ano leidinio.

• Gimimas svetur ir Lietuvon negrįžimas dar nereiškia nebuvimo lietuviais. Esmingiau yra ne tai, kur gimta, o iš ko gimta ir dėlto — kuo gimta. J. GIRNIUS

Simas Kudirka su jo filmo aktoriumi ir gamintojais New Hampshire valstijoje filmo gaminimo metu. Iš kairės: Bruce Sallon, Gerry Abrams, Alan Arkin, Simas Kudirka, Richard Briggs Nuotr. D. Kezienė

TIESA IR GYVENIMAS

MILIJONAI ŽMONIŲ LAUKIA ARTIMO MEILĖS PALIUDIJIMO

Pasaulio vyskupų sinodo darbai

Pasaulio vyskupų sinodo darbai visu intensyvumu vyko vienuolikos grupių. Norėdami palengvinti darbų eigą, 204 sinodo nariai buvo pasiskirstę į grupes pagal mokamas kalbas. Lietuvos episkopato atstovas Kauno ir Vilkaviškio vyskupas koadjutorius Liudas Povilonis dalyvavo vokiškai kalbančių vyskupų grupėje, kurią sudarė 18 sinodo narių. Šiai grupei vadovavo Paderborno vyskupas Degenhardt.

Sinodo sekretoriatas paskelbė, kad 185 sinodo nariai padarė pranešimus žodžiu arba raštu. Visų šių pranešimų tekstai buvo išdalinti spaudos atstovams. Kai kurie kiti pranešimai nebuvo viešai skelbiami, nes jų autoriai norėjo būti nežinomi.

Mus, be abejo, labiausiai domina tie pranešimai, kuriuose atsispindi Lietuvoje esanti sunki religinio mokymo bei auklėjimo padėtis.

Savo pranešimus padarė Čekoslovakijos, Vengrijos, Bulgarijos ir Lenkijos vyskupai. Raštu įteiktuose pranešimuose žmogaus teisių apsaugojimo problemą iškėlė Amerikos, Rytų Vokietijos, Mozambiko vyskupų atstovai. Plačiausiai apie žmogaus teisių pažeidimus, religinio mokymo bei auklėjimo suvaržymus ir religinės laisvės slopinimą komunistų valdomuose kraštuose, įsakmiai paminėdamas ir Lietuvą, savo rašytame pranešime kalba ukrainiečių vyskupų atstovas Winnipigo, Kanadoje, arkivyskupas metropolitas Maksimas Hermaniuk.

Mūsų laikais — rašo arkivyskupas Hermaniuk — religiniam mokymui bei auklėjimui neužtenka visiem žinomų trijų tradicinių priemonių: neužtenka vien Dievo žodžio skelbimo, liturgijos atlikimo ir artimo meilės liudijimo. Didžiausias ne tik krikščionybės, bet ir kiekvienos religijos priešas šiuolaikiniam pasauliui yra žmogaus teisių, ypač religinės laisvės paneigimas. Paneigus religinę laisvę, savaime darosi neįmanomas ir Dievo žodžio skelbimas, tinkamas liturgijos atlikimas ir artimo meilės liudijimas. Užgniaužus religinę laisvę, ateistinis marksizmas religiją žmonėms pristato kaip liaudies opiumą.

Norint pakeisti gyvenimą.

turi pasikeisti pats žmogus.

Visi žmonės turi galvą ir rankas,

bet ne visi žino,

ką su jomis daryti.

Nauji laikai ateis

ne su valiutos pakeitimu,

ne su naujomis partijomis politikoje

ar naujais ginklais,

bet su nauju žmogumi,

išėjusiu į jam prideramą kelią —

mylėti Dievą

ir jam tarnauti.

Br. Zumeris

Dėl to — tęsia savo pranešimą ukrainiečių vyskupų atstovas — šiuolaikiniuose katekizmuose veiklus žmogaus teisių, ypač jo religinės laisvės gynimas turėtų būti iškeliamas ne vien kaip socialinio teisingumo ar politinės laisvės dorybė, bet pirmoj eilėj kaip konkretus būdas išreikšti Dievo ir artimo meilei, kuri yra pirmoji kiekvieno krikščionio pareiga. Atlikdama šią Dievo ir artimo meilės pareigą, laisvoji Kristaus Bažnyčia turėtų visa savo dvasinę galią ginti persekiojamus brolius.

Tokio artimo meilės paliudijimo iš Bažnyčios laisvajam pasauliui šiandien laukia milijonai vaikų ir jaunimo Sovietų Sąjungoj ir jos valdomuose kraštuose. Pavyzdžiui, Ukrainoj vaikai ir jaunuoliai, nors yra pakrikštyti ir auga tikinčiose šeimose, mokyklose yra prievarta mokomi ateizmo. Ateizmui skiepyti vaikų ir jaunimo širdyse panaudojamos visos socialinės komunikacijos bei propagandos priemonės: spauda, radijas, televizija. Tokio konkretaus artimo meilės paliudijimo iš mūsų laukia milijonai suaugusių žmonių, kurie dėl Kristaus ir Bažnyčios kenčia koncentracijos stovyklose ir yra kankinami specialiose psichiatrinėse ligoninėse.

Čia ukrainiečių vyskupas Hermaniuk pasaulio vyskupų

sinodo nariam primena rusų rašytojo Aleksandro Solženicyno ir mokslininko Andriejaus Sacharovo, ukrainiečių Valentino Moroz ir Leonido Pliusč liudijimą. Atskirai jis paminėjęs pasaulio plačiai žinomą Lietuvos katalikų memorandumą, kurį pasirašė 17,054 asmenys. Spalio mėnesio pradžioj Paryžiaus dienraštis Le Figaro paskelbė keturių tūkstančių krikščionių motinų iš 139 Sovietų Sąjungos miestų pasirašytą atvirą laišką, kuriuo jos kreipiasi į Sovietų Sąjungos ir viso pasaulio valstybių vyriausybes, reikalaujamos savo vaikams laisvės pažinti religiją ir gyventi pagal savo krikščioniškus įsitikinimus.

Katalikų pasaulis turėtų išgirsti šių savo brolių, patekusių dvasinės mirties pavojun, pagalbos šauksmą. Katekizmuose bei religijos pamokose vaikai ir jaunimas turėtų būti supažindinti su šia padėtimi. Kiekvienas krikščionis turėtų giliai įsisaugoti, kad pagrindinių žmogaus teisių, ypač religinės laisvės, gynimas yra jo religinė pareiga. Kiekvienas pakrikštytas žmogus, kiekvienas sąmoningas krikščionis turi jausti pilną atsakomybę už žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimą pasauly.

Baigdamas ukrainiečių arkivyskupas Hermaniuk pasaulio vyskupų sinodui siūlo:

1. Mūsų laikų katekizmuose iškelti kiekvieno krikščionio pareigą aktyviai ginti pagrindines žmogaus teises, ypač jo religinę laisvę. Krikščionio atsakomybė už žmogaus teisių apsaugojimą yra neatskiriama nuo Dievo ir artimo meilės.

2. Paveikti viešąją laisvojo pasaulio opinią, kad suaugę krikščionys drauge su visais geros valios žmonėmis visomis teisėtomis priemonėmis kovotų už žmogaus teisių bei laisvių apsaugojimą, šiam tikslui panaudodami spaudą ir savo kraštų vyriausybių įtaką.

3. Šią žmogaus teisių apsaugojimo akciją sujungti šv. Petro įpėdinio Romos popiežiaus vadovybė. (LRTV)

Jie bijo kryžiaus

Geneva. — Tarptautinis Raudonasis kryžius pripažįstamas visam pasauliui, pažįstamas savo simboliu. Simbolis — raudonas kryžius baltame dugne — neturi jokio religinio ryšio, bet jo nenori matyti Izraelis. Kryžius Izraeliui primena krikščionybę, ir jie reikalauja, kad siuntose bei susirašinėjimuose su jais būtų naudojami kiti ženklai, panašiai, kaip TRK nusikėidė arabams ir citiems musulmonų karštams ir kryžiaus ženklo nededa.

Mirė Stachanovas

MASKVA. — Aleksej Stachanov, kasyklų darbininkas, kurio vardas sovietuose imtas linksniuoti kaip produktyvumo simbolis, mirė, sulaukęs 71 metų. Tautiniu herojum buvo paskelbtas 1935, kai jis su savo brigada per vieną darbo pamainą iškasė 104 tonas anglių, 14 kartų daugiau negu norma. Po to visi panašūs darbininkai, padarę daugiau negu paprastai, buvo vadinami stachanoviečiais.

* PASAUKIMAS Į KUNIGUS misijų kraštuose auga. Tai paskelbė tikėjimui skleisti kongregacijos spaudos agentūra "Fides". 1965 m. misijų kraštuose buvo įventinata 415 kunigų, o 1975 m. — 655 kunigai. 1965 m. misijų kraštuose buvo 5,212 klierikų, o 1975 m. — 8,652 klierikai. Šiuo metu misijų kraštuose veikia 99 seminarijos, kuriose ruošiami vietiniai kunigai.

JAUNIMO KONGRESAS EUROPOJE

„Į visuomeninį gyvenimą žengia po Antrojo pasaulinio karo subrendę lietuviai. Jų tautinę sąmonę ir vertybių sistemą sąlygoja socialinė, politinė ir kultūrinė patirtis, sukurta jau išėivijoje. Ši patirtis iš esmės skiriasi nuo tos, kuri formavo kartas, augusias Lietuvoje.“

Jaunimui yra sunku organiškai įsijungti į jam svetima patirtimi pagrįstą veiklą; pilnas išėivio menybės išvystymas reikalauja aktyvaus dalyvavimo dviejose visuomenėse — lietuviškoje ir gyvenamojoje.

IV-TOJO PASAULIO VIŲ JAUNIMO KONGRESO TIKSLAS: naujai pagrįsti ir įprasinti jaunimo dalyvavimą išėivijos veikloje!“

Ši tikslą patvirtino IV-tojo PLJK rengėjų komiteto nariai Huettenfelde, Vakarų Vokietijoje, 1977 m. lapkričio 5 d.

KETVIRTASIS PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS įvyks 1979 metais nuo liepos 11 iki 29 dienos Europoje.

IV-tojo PLJK rengėjų komitetas posėdžiavo 1977 m. lapkričio 5 d. Huettenfelde, lietuvių Vasario 16 gimnazijoje, ir numatė sekančią kongreso eigą.

1979. VII. 11 — 1979. VII. 18: kongresinė stovykla (galės dalyvauti visas lietuvių jaunimas; tikimasi 500 dalyvių). Stovykla įvyks prie Londono, „Royal Holloway College“.

1979. VII. 14: oficialus kongreso atidarymas Londone, „Queen Elizabeth Hall“. Kviečiama visa lietuviška visuomenė.

1979. VII. 19 — 1979. VII. 27: studijų dienos Altenberge, prie Koelno, V. Vokietijoje; galės dalyvauti tik jaunimo rinkti atstovai.

1979. VII. 27 — 1979. VII. 29: iškilmingoji kongreso dalis ir uždarymas Koenigsteine prie Frankfurto ir Frankfurte, V. Vokietijoje; kviečiami visi lietuviai. Numatyta — talentų vakaras, parodos, uždarymo aktas ir supažindinimas su studijų dienų rezultatais, koncertas, banketas ir iškilmingos pamaldos.

IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso rengėjų komiteto adresai.

Prezidiumas: pirm. Andrius Šmitas, vicepirm. Alfredas Lucas, reikalų vedėjas Kęstutis Ivinskis, išd. Romas Šileris, sekr. Raimonda Šreifeldaitė.

Būstinės adresas: 4. Weltkongress der litauischen Jugend, c/o Kęstutis Ivinskis, Oppelner Str. 61, 5300 Bonn 1, W. Germany.

Studijinės ir akademinės programos komisija: Vincas Bartusevičius,

Danziger Str. 73, 5560 Wittlich, W. Germany.

Kultūrinės programos komisija: Kristina Pauliukevičiūtė, Rubinstr. 5, 8000 Muenchen 50, W. Germany.

Technikinė komisija (rūpinasi patalpomis ir kt.): Vingaudas Damijonaitis, Sudetenstr. 30, 6301 Weertal/Rotheim, W. Germany.

Lėšų telkimu rūpinasi Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdyba (Romuva, 6840 Lampertheim - Huettenfeld).

Aukas prašome siųsti į sekančią sąskaitą: 4. Weltkongress der litauischen Jugend. Konto Nr. 8.9257.04. Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 553 915 00, 6840 Lampertheim, W. Germany.

Jaunimą turi remti ir jaunimas!

Lietuviškoje visuomenėje yra daug jaunų akademikų, jaunų profesionalų, kurie dalyvavo jaunimo kongresuose, stovyklose, suvažiavimuose. Kai ateina laikas kalbėti lėšų telkimo klausimais ar paremti PL Jaunimo Sąjungos darbus bei artėjantį jaunimo kongresą, kažkaip juos aplenkiamė ir kalbame apie vyresnius, kurie turėtų jaunimui aukoti. Jeigu 30-40 m. amžiaus asmenys tikrai tikėjo savo darbu, kai veikė jaunimo gretose, ar nederėtų jiems savo pasitikėjimą jaunesniųjų pastangomis parodyti, suteikiant jų veiklai bent finansinę paramą?

Džiugu, kad atsirado trys tokie asmenys, kurie patys pasiūlė paaukoti PLJS lėšų. Džiugu ir kartu skaudu, kad tokių atsirado tik trys. Tikimės, kad jų pavyzdys paskatins ir daugiau jų bendramžių remti jaunimo veiklą.

Didelė padėka: Vaciu Šauliui iš Čikagos, kuris paaukojo \$50. Apie jo auką sužinojė Emilija ir Romas Sakadolskiai nusprendė nepasiduoti ir savo auka pralenkti V. Šaulį: jie paaukojo PL JS veiklai \$51. Bravo! G. J.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS SIRDYJE VISADA!

Dabartinė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdyba Toronte. Iš kairės pirmoje eilėje: Jūra Šeškutė, Dainora Juozapavičiūtė, Rūta Čepaitytė, Kristina Parėštytė, Reginna Knox; antroje eilėje: pirm. Gabija Juozapavičiūtė, Romas Puteris, Vaida Kuprevičiūtė-Jay, Almis Kuolas. Nuotr. A. Šeškaus

DĖKOJAME MARYTEI UŽ TALKĄ

Praėjusią vasarą Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga siuntė Marytę Dambriūnaitę iš Vašingtono į Pietų Ameriką talkinti Kolumbijos ir Venecuelos jaunimo stovyklose. Dėkodami Marytei už pavyzdinę darbą, norėtume trumpai apibūdinti jos kelionę ir parodyti visiems, kurie buvo pareiškę norą talkinti, ką iš tikrųjų reiškia toks išpaireigojimas ir ko yra tikimasi iš pasiūsto jaunuolio-ės.

Pirmiausia, žmogus turi būti labai lankstus. Prieš išvykdamą, Marytė neturėjo laiko išsamiai pasiruošti. Ten atsiradusi, ji turėjo greitai apsiprasti ir pritaipyti prie skirtingų papročių ir sąlygų. Reikia atsiminti, kad dauguma jaunimo, kurie susirinko į stovyklas, visai nemo-kėjo lietuviškai, o kaikurie iš

viso pirmą sykį tokioj stovykloj dalyvavo. Tad Marytei reikėjo daug kantrumo, vaizduotės ir sugebėjimo praveisti ne tik žaidimus, bet ir rimtesnius užsiėmimus.

Nuvykęs jaunuolis turi gerai mokėti lietuvių kalbą. Vienas iš Marytės uždavinių buvo vadovauti kalbos kursams. Kolumbijos stovykloje ji dirbo su tais, kurie šiek tiek mokėjo lietuviškai, o Venecueloje ji surengė mažus kurselius 7-14 m. amžiaus vaikams. Ji taip pat prisidėjo prie dainorių ir žodynėlių leidimo.

Neužtenka vien kalbą mokėti. Jaunas talkininkas turi gerai orientuotis ir kitose srityse. Marytė, pavyzdžiui, skaitė porą paskaitų apie Lietuvos geografiją ir išėivijos lietuvių gyvenimą.

Ji parodė savo meninius gabumus, surengdama tautinių šokių ir dainavimo pamokas bei prisidėdama prie vakarinių programų sudarymo.

Marytės darbas nebuvo vien tik lituanistinio pobūdžio. Ji turėjo veikti ir kaip PL Jaunimo Sąjungos atstovė. Ta prasme ji padėjo Kolumbijos ir Venecuelos jaunimui aptarti savo veiklą, išrinkti naują valdybą, sudaryti ateities planus.

Marytė patyrė, kad Pietų Amerikos lietuvių jaunimas labai entuziastiškai dirba ir nori kuo daugiau sužinoti apie Lietuvą, jos dabartinę padėtį ir išėivijos gyvenimą. Ji praleido daugiau kaip mėnesį Pietų Amerikoje, susipažino su Kolumbijos ir Venecuelos jaunimu, padėjo vietiniams vadovams surengti sėkmingas stovyklas ir turėjo progos pama-

tyti idomesnes tų kraštų vietas.

PLJS įvertina Marytės darbumą bei atsakomybę ir tikisi, kad ir ateityje suras jaunuolių, kurie sugebės atlikti tokį pavyzdinę darbą.

Kristina Parėštytė, PLJS

ŠVITURYŠ

'SESSÃO ASDRUBAL' iš stovyklos
L. laikraščio

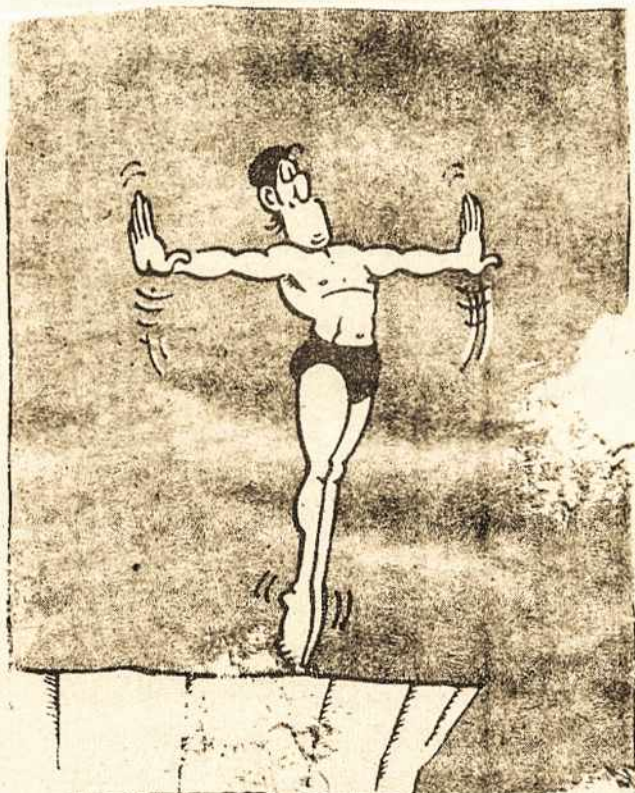
Asdrubal tomando banho.

Iš VI Taut. Stovyklos
Australijoje

Nuotraukos G. SATKAUS (specialiai ML-ai)

Ginta Viliūnaitė pranešinėje VI TS radijo programoje (pusvalandis per pusryčius ir vakarienę), girdimoje visiems valgantiems prie 300 asmenų talpos iškasto stalo.

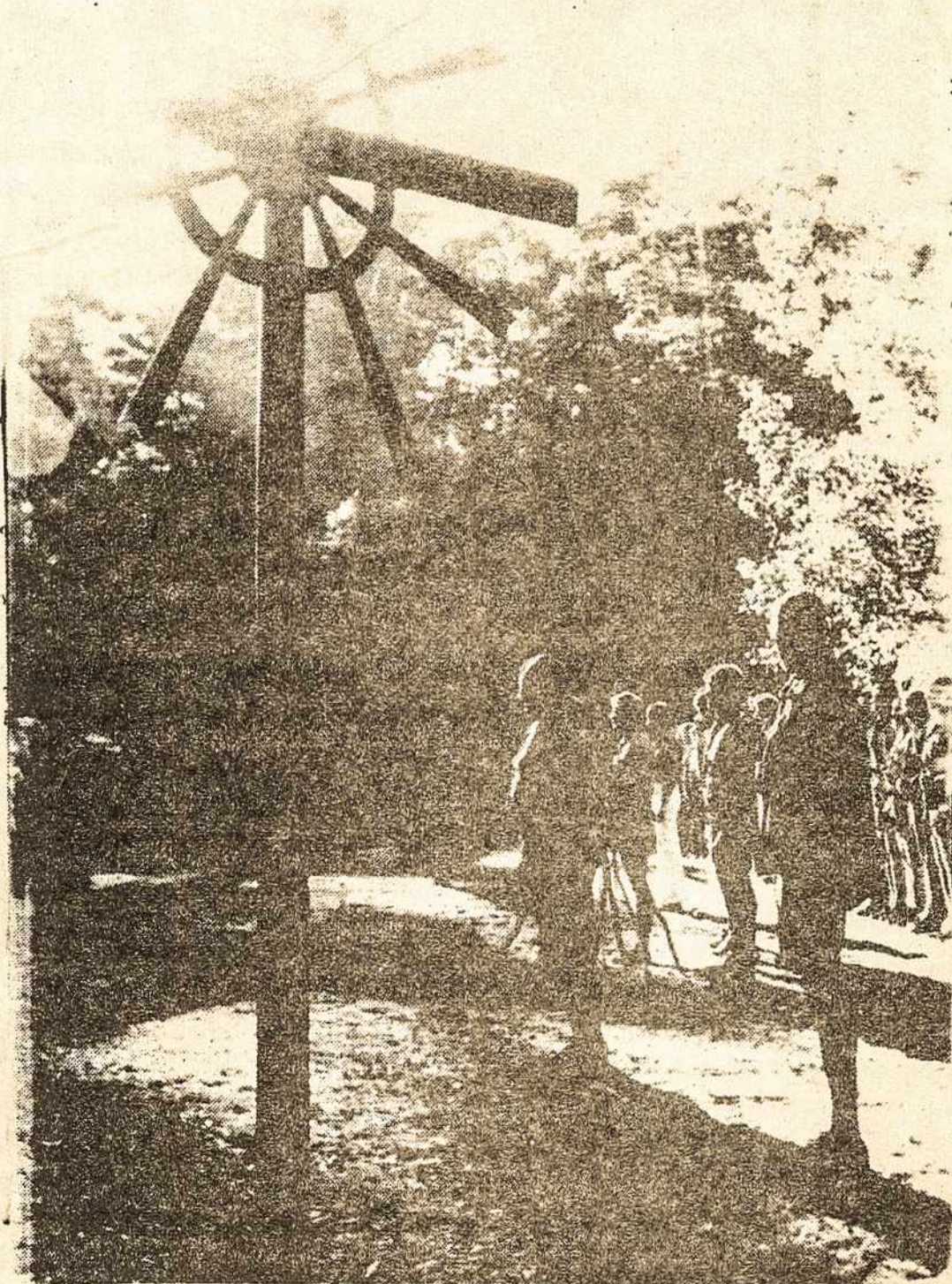
Asdrubal fazendo ginástica.

Asdrubal fazendo a limpeza da "Cenzala".

Asdrubal fazendo a refeição.

Ankstyvaus ryto rikiuotė. Lietuviškas kryžius paliktas paminkline lentele pažymėtas gražiausioje Austrijos skautų stovyklavietėje.

(SIDĖMETINA, YPAČ LIETUVIŲ KALBOS – KULTŪROS KURSO LANKYTOJAMS)

Lietuviškumo perspektyvos Brazilijoje

A. SAULAITIS, SJ

Kraštai, kuriuose lietuvių dauguma yra II D. karo išeivija arba kuriuose ši karta veikia vyrauja, lietuvišką gyvenimą remia lietuvių kalbos vartojimu ir tautiniu raginimu, ypač jaunimo ugdymo srityje. Tuo tarpu (bent JAV) lietuvių statistika rodo, kad periodinių leidinių prenumeratos, lituanistinių mokyklų mokinių skaičius ir kiti duomenys seka tą pačią kreivę, kaip ir Lietuvoje gimusių (pirmosios kartos) mažėjimas.

Pagal JAV sociologų apytikrius apskaičiavimus, buvę "dypukai" ir jų šeimų nariai yra 5-8% visų to krašto lietuvių kilmės asmenų. Visa Kanados ir kitų kraštų pažįstama JAV lietuvių veikla, išskyrus dalį AL Tos ir Lietuvos vyčius bei vietinę parapijų veiklą, yra tų 5-8 nuošimčių darbai. Kur yra kiti 92-95% lietuvių kilmės asmenų ir ar jie irgi neturi teisės būti įtraukti į veiklą, kol dar yra kam juos įjungti?

Veikiantieji kraštuose, kaip Brazilijoje, kurioje apie pusę esamų šeimų, 68% nepilnamečius vaikus turinčių šeimų ir turbūt dar didesnis nuošimtis naujų šeimų yra mišrios, o veikloje dalyvaujančio jaunimo tik 20-30% kalba lietuviškai, — turi jį ieškoti kito pagrindo lietuviškai veiklai. Pavyzdžiui, jeigu savaitraštis laikysis tik lietuvių kalbos, jo prenumeratų skaičius tegalės sekti Lietuvoje gimusių kreivę, kuri po 50 metų imigracijos pradeda siekti mažą skaičių. Jeigu įveda vaikams piešinių, lengvai prieinamų lietuvių kalba žaidimų ir santraukinių lietuvių kultūros bei Lietuvos padėties aprašų, laikraštis tampa ne tik lietuviškai skaitančių, bet ir šeimų, kokios jos yra, laikraščiu. Iš "grynų lietuvių" pusės toks žingsnis gali atrodyti "nutautinimas", o tuo tarpu jis į lietuviškai nesuprantančių tarpą įneša lietuviškumo, tampa veiksmu.

Dažnai sakoma: sunku rasti pirmininką ar asmenį, kuris su-tiktų dirbti, nes veikla, ypač finansinė jos pusė, apima vis mažėjantį skaičių asmenų. Pastebiu, kad Š. Amerikoje jaunimo organizacijos gana dažnai ren-gia kursus jauniems vadovams, bet šiems grįžus namo sunku gauti lietuvišką "darbą" pagal jų išsivystymo ir išsilavinimo lygį. Žilstančius veikėjus dar vadiname "jaunais". Kad finansinė našta palengvėtų, Brazilijos lietuviai po III PLJ kongreso, išsigydami stovyklavietę ir sodybą seneliams, tai darė ir

ekonominio intereso būdu, ne aukomis.

Už keliolikos metų pokarinė išeivių karta prilygs anksčiau vadinamiems "senosios kartos" ar imigracijos lietuviams. Čia nepakanka, atrodo, raginti lietuviškai kalbėti. Paskutiniame "Lituanus" numeryje rašoma, kad prisišliėjimas prie lietuvių kalbos kaip tautiško garantijos gali būti apgaulingas (ten pavyzdžiu duodamas švietimo turinys, kuris perteikiamas lietuvių kalba, bet nesiskiria nuo sovietiško mokyklų visoje Sąjungoje). Neapgalvotai ragindami ir versdami vaikus, auklėtojai kartais pakenkia lietuviškai dvasiai, kuri, atrodo, galėtų būti dar gilesniu lietuviškumo pagrindu. Jos išraiška būtų kalbos vartojimas. Brazilijos jaunimas, dalyvaujantis veikloje, lietuviškomis nuotaikomis, sakyčiau, nė kiek nesiskiria nuo vėlesnių ateivių vaikų, o gal dar juos ir pralenkia (panašiai sakytina apie Argentiją ir Urugvajų). Viena priežasčių yra ta, kad lietuviškumą skatina gausios progos atstovauti lietuviams ir Lietuvai tarptautiniuose renginiuose (metinė baltiečių paroda, tautinių šokių ir folkloro šventės ir kt.). Antra priežastis — noras save identifikuoti su žaviais bei išpūdingais lietuviais iš kitų kraštų (III jaunimo kongresas, Hamiltono "Aidas" ir kt.), užmegzti ryšius su kitų kraštų lietuviais per PLB, PLJS ir kitas organizacijas, kurios veikia keliuose kraštuose (skautai, ateiti-

ninkai, PLIAS ir kt.).

Lietuviškumo perspektyvos tolimose (nuo veiklos centrų) ir mažose kolonijose, manau, labai priklauso nuo tų centrų pažiūrų. Visų akys nukreiptos į Čikagą ar Torontą kaip pavyzdinius lietuviybės židinius panašiai, kaip kitų kraštų žmonės žiūri į Šiaurės Ameriką, kurios gatvės aukso nuklotos ir laisvė neribota. Klausimas betgi kyla, kiek tų židinių akys nukreiptos į kitus. Jaunimo sąjungos stovykla Kanados vakaruose, "Tėviškės žiburiuose" kruopščiai paruoštos žinutės iš visų Kanados ir pasaulio kampų padeda ugdyti sąmonę, kad lietuvis lieka lietuviu visur ir visada. Kas turi įtakos lietuvių centruose (LB ir įvairių organizacijų valdybose), turėtų pasiūlyti pusmetinę sąžinės sąskaitą: kiek laiko valdyba praleidžia, svarstydamas siauresnius už jos paskirtį reikalus? Jeigu betkuri pasaulinės organizacijos valdyba yra X krašte, tai ji daugiau ir rūpinasi to krašto reikalais. Jeigu organizacijos krašto valdyba yra Z mieste, tai dėmesys nukreiptas daugiau į to miesto reikalus. Tą patį jauti Brazilijoje. BLB sėkmė priklausys nuo to, kiek sugebės palaikyti ryšius su apylinkėmis ir su tolimesnėmis vietovėmis.

Įtakingesni Brazilijos veikėjai sugeba suprasti, kad nereikėtų priimti nutarimų, kurie prašoka visas galimybes. Tokiems "planams" neįvykus, nuotaika ir pasitikėjimas savimi smunka, o su juo ir valia bei galia sparčiau veikti. Apsiribojimas planais, kuriuos per ribotą laiką galima įgyvendinti ir kurie derinasi su ilgalaikėmis viltimis lietuviškumo pagrindui

PLB MEMORANDUMAS PEKINUI

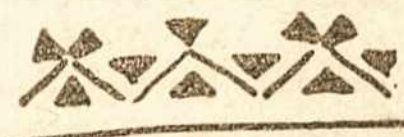
Algimantas Gureckas, PLB ir JAV LB atstovas Washingtone, 1977 m. gruodžio 15 lankėsi Kinijos Liaudies Respublikos Ryšio įstaigoje Washingtone ir įteikė PLB Valdybos memorandumą, prašydamas jį perduoti premjerui Hua Kuo-feng. Algimantą Gurecką priėmė ir daugiau kaip pusvalandį su juo kalbėjosi Ryšio įstaigos pareigūnas Su.

Gruodžio 28 Gureckas buvo nuvykęs į New Yorką ir memorandumo nuorašą įteikė KLR nuolatinei misijai prie Jungtinių Tautų. Toje misijoje pokalbis užtruko taip pat apie pusvalandį, kurio metu buvo paliesti memorandumo keliami klausimai. Abiejų šių įstaigų pareigūnai Lietuvos reikalais domėjosi.

PLB memorandume prašoma:

1. Remti lietuvių tautos teisę į nepriklausomybę.
2. Nepripažinti jėga įvykdyto Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą.
3. Jungtinėse tautose, tarptautinėse konferencijose ir kituose atitinkamuose forumuose reikalauti Sovietų Sąjungą nutraukti okupaciją ir išvesti iš Lietuvos savo kariuomenę, policiją bei administracinį personalą.

PLB inf.

plėsti, manau, lietuviybės perspektyvas Brazilijoje žymiai pagerina.

Washingtono demonstracijose A. Masandukas su plakatu. Kairėje estaitė. Nuotr. Marijos Rugytės

BRAZILIJOS PIETUOSE**VESTUVĖS COTEGIPE, RS.**

Sausio 14 Barão de Cotegipe bažnyčioj, netoli Erechim, susitokė RŪTA GAVĖNAITĖ su CARLOS ZARVOSKI (tėvas lenkas, o motina lietuvė – Marija Balčiūnaitė). Jaunoji – gimnazijos mokytoja, o jaunikis – vietinio sveikatos posto viršininkas. Šliūbą davė iš S. Paulo nuvykęs kun. Pr. Gavėnas.

Dar prieš šliūbą kun. Gavėnas pašventino naują jaunavedžių namą ir ten atlaikė mišias, prašydamas, tarp kita ko, su kitais ten nuvykusiais sanpauliečiais, ir lietaus, kurio kotežpiečiai jau nematė 40 dienų ir naktų. Ir tikrai, vakarė užėjo smagus lietutis, kuris tęsėsi visą naktį – atgaivino ne tik išdegusią augmeniją, o ir apdulėjusiu gyventojus. (Jei sanpauliečiai būtų pasilikę ilgiau, gal būt net ir krušos ten palikę).

Į vestuvių vaišes, kurios buvo surengtos didžiulėj parapijos sporto salėj, susirinko virš 200 svečių. Po "gauchams" įprasto užgėrimo – stikliuko leidžiamo iš raškų į rankas, gausūs svečiai sėdosi prie "churasco" – tašyti riebų jautį, kurį įgudę kepėjai nešiojo ant ilgų iešmų ir bedė į stalus.

Netruko, aišku, nei gėrimų, nei dainų – dainų portugališkai, itališkai, lietuviškai, lenkiškai.. Nei šokių.

Rytojaus metą, sekmadienį sumai didelė bažnyčia prisipildė žmonių – gal net daugiau nei paprastai; mat, žmonės norėjo padėkoti Dievui ir už lietų. Sumą laikė svečias iš S. Paulo.

LIETUVIŠKA DAINA

Kadangi dar buvo atlikę jautienos, tai pietums giminės susirinko į tą pačią salę. Ir vėl buvo apie 100 asmenų. Kiek užvalgius ir užgėrus, pasigirdo dainos. Italai, lietuviai, lenkai – kad traukia visi tas pačias dainas. Taip, ir lenkai. Tikrai įdomu girdėt tuos prieauglius "gauchus" ir lietuviškai dainuojant.

Iš viso matosi, kad lietuviai stengiasi palaikyti lietuviybę, kiek tik gali. Vienur anūkai (ar net ir vaikai) jau nekalba lietuviškai, nors sakosi supranta. Kitur net kitataučiai giminės išmokę lietuviškai.

Sanpauliečius ypač stebino viena lenkaitė, kuri ne tik dainuoja lietuviškai, bet ir kalba (kaip tikra senelė) – ir keikiasi – lietuviškai.

Daug kur ūkininkai net ir su gyvuliais – su karvėm, šunim, arkliais – vien tik lietuviškai "kalbasi". Ir anie, atrodo, supranta ne blogiau, kaip portugališkai.

Betgi sunkios sąlygos. Nėra, kas pamokyti ką nors nauja. Tad ir traukia tas pačias senoviškas dainas; bet ir tos, neturint parašyto teksto, dažnai jau iškraipytos, net sunkiai besuprantamos. (Tas pats, pastebėjau, ir pas italus).

Lietuviai norėtų steigti mokyklėlę, ruošti dažnesnius susitikimus, šventes. Bet trūksta organizatorių; trūksta ir tam reikalingų priemonių. – S. Paulas neturėtų užmiršti ir šias mažesnes lietuvių kolonijas.

INTELIGENTIJA

Vienas stipriausių dainininkų – dr. Jonas Balčiūnas, dentistas. Jis prieš kelerius metus buvo ir miesto „prefeitas“.

Mauras Mieliauskas jau šešti metai lanko Porto Alegre medicinos fakultetą. Šiais metais jau turėtų baigti studijas. Diplomui atšvęsti jau penimi jaučiai ir... užraugta nemažai naminio vyno.

Yra daug gražiai prasišvenusių, puikiai besitvarkančių ūkininkų, pramonininkų, prekybininkų ir įvairaus kitokio verslo profesionalų plačioj Erechim apylinkėj.

SEMINARISTAS

Buvo maloni staigmena sutikti Valmor Luiz Ružinskį, kuris Erechim lanko N. S. de Fátima kunigų seminariją. Tikisi už 10 metų pasiekti kunigystę. Tai vienintelis mums žinomas seminaristas lietuvis. Pasižadėjom melstis už jo ištvėrę; o kai čia pravesim maldų ir pasišventimo vaju už pašaukimus, į tą patį sąjūdį įtrauksim ir jį bei jo seminariją.

GAUSI GAVĖNŲ ŠEIMA

ANTANAS ir ADELĖ GAVĖNAI jau virš 40 metų ūkininkauja Erechim-Cotegipes apylinkėj – augina kukurūzus, raško vynuoges, o

dabar ir "soja" sodina. Užsiaugino tik vieną sūnų – Vytautą; bet šis atsikirto – ir išėjo puiki 8 vaikų šeima. Tad, vieną vakarą susėdo ir ėmė skaičiuotis; ir apskaičiavo, kad iš S. Kalvarijos Gavėnų Brazilijoj susidariusi gan gausi giminė – 34 Gavėnai (33 gyvi).

PIRMOS LIETUVIŠKOS MIŠIOS

Prieš atsisveikindamas, kun. Pr. Gavėnas atlaikė jaunųjų Gavėnų namuose Mišias. Tai gal pirmosios Mišios tenai lietuviškai. Bet buvo ir su "Pulkim ant kelių" bei komunijos giesmė, kurias Gavėnų Juozas atsivežė ant juostelės, C. Verde "choro" įgrotas.

ML ATSTOVAS

Vytautas (Vitoldo) Gavėnas prisieinė būti ML atstovas Cotegipės bei Erechim apylinkėj. Per jį bus galima užsiprenumeruoti ML ir užsisakyti kitus leidinius bei knygas, ir už tai atsilyginti.

PORTO ALEGRE, RS.

Kun. Gavėnas, grįždamas namo, užsuko ir į PORTO ALEGRE. Su tokiu karščiu tikrai nebuvo labai "alegre-linksma" iankyti tautiečius, gan gausiai pasklidusius po "gauchų" sostinę. Ir tokiam lankymui nepatogiausias laikas – daug kas išvažinėję atostogų. Tačiau vienas kitas aplankytas tautietis labai džiaugėsi pamatęs, kad dar vis tik yra ir lietuvių kunigų. Ir labai prašė, kad dažniau kas nors juos aplankytų.

Reikia tikėtis, kad sujungtom jėgom – iš vienos ir iš antros pusės – kas nors vis tik išeis ir šiuo atžvilgiu.

VI PALK PROGRAMA

Sausio 28, 16 val. išvažiuojama į Jaunimo stovyklą.

Vasario 2, ryte – jaunimas grįžta iš stovyklos. – 16 val. pirmasis Kongreso atstovų susirinkimas, prezidiumo atidarymas, darbo plano nustatymas ir t.t. – 20 val. Kongreso atstovų pristatymas visuomenei. – Meno programa: RŪTELĖ (Brazilija), sol. Adrijana Jocyté (Argentina), VYR. RINTUKAI ir KANKLININKAI (Urugvajus).

Vasario 3, 9,30 val. Kongreso 1-ji tema apie Lietuvą, žiūrint į ją iš išorės ir iš vidaus. Vyr. paskaitininkas Br. Nainys, PLB vald. pakas. – 12,30 val. vainikų padėjimas Nepriklausomybės aikštėje ir Lietuvos aikštėje. – 16 val. Kongreso 2-ji tema: Lietuvių kalbos mokymas išivijoje (paskaitininkas – Argentina). – 21 val. Aldo Šlepečio paskaita (Argentina) ir meninė dalis: NEMUNAS (Brazilija), Arg. Liet. Susivienijimo ANSAMBLIS, ŽIBUTĖS (Argentina), AŽUOLYNAS (Urugvajus).

Vasario 4, 9,30 val. Kongreso 3-ji tema: Lietuvių kalbos ir kultūros išlaikymas ir ugdymas išivijoje (pask. - Brazilija), – 16 val. ekskursija po Montevidėju – 21 val. Vasario 16-tosios iškilmingas minėjimas, Kongreso rezoliucijų priėmimas, Kongreso uždarymas. Meninė programa: TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS ir kiti šeimyniniai šokiai iki sekmadienio ryto.

Vasario 5, 12 val. Pamaldos lietuvių bažnyčioje. – 13 val. Atsisveikinimo pietūs Urug. Liet. Kultūros Draugijos rūmuose. Meninė dalis: laisvas įvairių kraštų meno viešųjų pasirodymas. Premijų įteikimas.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarda chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças. Mini-sombrinhas, tipo italiano e alemão.

Vicente Vitor Banyš Ltda.

Inscr. Estadual: 104.519.617

C.R.C.80.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones:274.0677 - (Res.274.1886)
São Paulo

MŪSŲ ŽINIOS

PABALTIEČIŲ KOMITETO SUKAKTIS IR VEIKLA

Šiomet sukanka dešimtmetis nuo Pabaltiečių Komiteto įsisteigimo ir jo veiklos. Svarbiausias komiteto uždavinys – atstovauti bendrai trim Pabaltijo valstybėm tautiniuose ir tarptautiniuose kultūrinio bei politinio gyvenimo pasireiškimuose Brazilijoje, ypač gi São Pauloje, ruošti ir patalpinti plačioj brazilų spaudoj informacijas apie šių trijų raudonojo komunizmo pavergtų tautų kankinimą, o taip pat ir ryžtą nepasiduoti pavergėjui, ir apie kultūrinius lietuvių, latvių ir estų pasireiškimus laisvam plačiam pasauli.

Šiuo pastaruoju atžvilgiu pabrėžtina, kad Komitetas jau suruošė šešias kultūrinės parodas, per kurias lankytojai buvo supažindinti su Pabaltijo valstybių tautos menu, muzika, dainomis, kalba, bendrai – kultūra, ir informuoti apie seną tų tautų istoriją ir dabartinę politinę jų padėtį. Šešias parodas aplankė apie 100.000 asmenų, daugumas jų palikdami ir raštu gražiausius atsiliepimus.

Komitetas kasmet ruošia bendrą trijų Pabaltijo tautų GEDULO DIENĄ (birželio 15), dažnai su ekumeninėm pamaldom ir oficialia programa.

Nuo pat įsisteigimo, Komitete Estijai atstovavo estų konsulas dr. Ferdinandas Saukas (o pernai jam mirus, jo sūnus, inž. Olev Saukas), Latvijai – pastorius dr. Jekabs Mekšs, o Lietuvai – kpt. Juozas Čiuvinškas. Šie ir pirmininkauja, kasmet pasikeisdami vadovavimu.

Šiomet, paties Komiteto ir trijų Pabaltijo valstybių Nepriklausomybės Atstatymo jubiliejiniais metais, Komitetui vadovauti tenka lietuvių atstovui, kpt. J. Čiuvinškui.

Pirmutiniam šių metų posėdy buvo apžvelgtos veiklos gairės.

Pirmiausia nutarta tęsti per vietinę brazilų spaudą plačią informaciją apie Pabaltijo valstybių gyvenimą ir dabartinę padėtį;

2. Surengti didingą visų trijų valstybių Nepriklausomybės atstatymo 60-čio bendrą paminėjimą, jungiant visas galimas meniškes pajėgas. Toks minėjimas galėtų įvykti 'Teatro Municipal' ar Anhembi, kur neseniai įvyko puikus LIETUVIŠKO FOLKLORO FESTIVALIS (AIDAS, NEMUNAS, RŪTELĖ). Prie šio festivalio propagandos daug prisidėjo Pabaltiečių ir PRO LIBERTATE komitetai.

3. Rugpjūčio mėnesį suruošti PABALTIEČIŲ KULTŪROS PARODA, kur būtų dar plačiau atvaizduota Pabaltijo valstybės nepriklausomybės periodas ir dabartinė bolševikų okupacijos vergija.

4. Nutarta sudaryti prie Komiteto ir Pabaltiečių Moterų sekcija, kaip kad sėkmingai veikia Kanadoj, Š. Amerikoje, Venecueloj ir kitur.

5. Komiteto pirmininkai, ir kiti jo nariai, skatinami aktyviai dalyvauti Pavergtųjų Tautų Laisvinimo (PRO LIBERTATE) komitete, kuris visais galimais būdais rūpinasi visų pavergtų tautų išvadavimu iš bolševikiškos vergijos.

6. Komitetas dės pastangas, kad visų trijų Pabaltijo kolonijų jaunimas daugiau dalyvautų bendruose kolonijų ruošiamuose rengimuose, šventėse, išvykose, siekiant didesnio suartėjimo tarpusavy. Panašus nutarimas buvo priimtas ir PRO LIBERTATE (Pavergtųjų Tautų Laisvinimo) komiteto posėdy.

Korespondentas

Laiškas Redakcijai

Brangieji,

Paskutiniam "Mūsų Lietuvos" numeryje skaitau, kad įvyko "Spaudos Baliaus Darbuotojų Pobūvis". Nors aš jį tą pobūvį nebuvau kviestas, bet nepykstu o džiaugiuosi. Nes pobūvininkai ne tik 'smagiai užkandžiavo' bet ir padarė "mandrus" nutarimus. Viliuosi, kad jis tuos nutarimus įvykdys. Tai man bus vienu tokiu sunkiu darbu, kaip spaudos pietūs, mažiau, už tai jiems esu dėkingas. Geriausios sėkmės 'tikram' Spaudos baliui!

Jūsų

"Netikro" spaudos baliaus talkininkas kun. Juozas

UŽSIMOKĖJO UŽ ML:

Po 110 kr.: Pranas Griškoniš (už 1977 m.), Magdalena Makaravičienė (už 1978.);

Po 150 kr.: Kazys Popingis, Adolfas Šėrenas, Jonas Makuševičius, Bruna Kemeklis Merani, Izidorius Narkevičius, Jonas Šermukšnis, Jonas Augustavičius, Vytautas Vosylius;

160 kr.: Aleksas Jasūnas;

200 kr.: Jonas Silickas;

500 kr.: Clementino Dragūnas

Nauji prenumeratoriai – po 150 kr.: Vincas Kazakevičius ir Vytautas Gavėnas (Rio Grande do Sul).

Išdirbusį 16 metų vienoje vokiečių įmonėje ir dabar pakeltą į aukštesnę vietą, JONAS ŠERMŪKŠNIS, gimtadienio proga sveikina motiną, seserį, švogeriai ir visi giminės, ir linki geros sveikatos bei sėkmės.

DON BOSCO ŠVENTĖ

Sausio 29 dienos popietę į šv. Kazimiero parapijos pastogę susirinko parapiečių ne tik iš aplinkinės Mookos, o ir iš tolimesnių apylinkių DON BOSCO atleidams.

AUŠRŌS CHORAS su bažnyčia pravedė liturgines giesmes. Kun. Pr. Gavėnas laikė Don Bosco Mišias, tikslu padėkoti visiems saleziečių geradariams. Ir skatino visus melstis į Don Bosco ypač už jaunimą, kurio jis yra dangiškasis globėjas.

Po pamaldų, salėj tas pats kun. Gavėnas gražiu, spalvotu filmeliu nušvietė dalį plataus Don Bosco gyvenimo – jo vargus bedirbant su jaunimu, ir didelį jo pasitikėjimą Dievo Apvaizda, kuri jį nuolat vedė.

Visi dalyvavusieji galėjo atsi-gaivinti šalta arbatėle ir skaniais

užkandžiais, o paskui dar pasigėrėti mūsų jaunųjų menininkų KALĖDINIO KONKURSO piešinių paroda. Ir duoti savo "pažymį" – įvertinimą.

Buvo jaučiamas didelis susidomėjimas. Ir kiekvienas rašė "pažymį". Buvo sudaryta ir juri komisija, kuri turi suskaityti visus "pažymius" – ir lig šiol dar ne-užbaigė savo darbo.

Konkurso rezultatai bus paskelbti sekančiam ML numery. O premijos bus viešai įteiktos per Nepriklausomybės šventę V. Zelinai.

• **TIKRAS KŪREJAS** savo jėgų svorį jaučia savyje ir dėl to kūrybiškas yra net toli nuo savųjų. Jam Lietuva yra ten, kur jis pats yra.

J. ERETAS

ML GARBĖS LEIDĖJŲ VAJUS

ML jėjo į 30-tuosius SAVO GYVAVIMO METUS (1948-1978). Tai JUBILIEJUS, kuris sutampa su LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 60-MEČIU.

Periodinė spauda – vienas svarbiausių įrankių LIETUVYBEI IŠLAIKYTI: ugdyti lietuvių kalbą, papročius ir kultūrą, jungti tautiečius į vieną lietuvišką šeimą, skatinti kovą už Lietuvos Nepriklausomybę.

Tad būtina turimą spaudą PALAIKYTI ir REMTI.

Argi šiais jubiliejiniais metais –

– kiekviena LIETUVIŠKA ORGANIZACIJA

– mūsų tautiečio FIRMA,

– susipratęs TAUTIETIS

nejaus kaip savo TAUTINĘ GARBĘ tapti nors vieno ML numerio GARBĖS LEIDĖJU?

Tad šiuo ir SKELBIAME

ML GARBĖS LEIDĖJŲ VAJŲ – KAMPANIJA

Čia tuoj pat galima ir įsirašyti (kaip jau kas ir įsirašė):

1. Adv. Algirdas Sliesoraitis

2. Inž. Kęstutis Sipavičius

3. Inž. Kazys Audenis

4.

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Lima)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

ML ATSTOVAS ZELINOJ

Šv. Kazimiero Vyrų Brolijos išdininkas KAZIMIERAS RIMKEVIČIUS, yra įgaliotas rinkti ML prenumeratas ir išduoti atitinkamus kvitus. V. Zelinai bei apylinkės tautiečiai šiuo reikalu gali kreiptis tiesiogiai į jį. K. Rimkevičiaus adresas: Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 1085, V. Zelinai.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŲ KATALIKŲ ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS N A R I A M S

Šių metų kovo mėnesio 19 dieną (Verbų Sekmadienį) 15 val. Jaunimo Namuose šaukiamas "ordinarinis" ir "extraordinarinis" visuotinas narių susirinkimas.

Programoje:
Valdybos pranešimas
Revizijos komisijos pranešimas ir
Bendruomenei priklausančių sklypų nuosavybės dokumentų reikalai.

Visų narių dalyvavimas būtinas. Nariai prašomi iki susirinkimo užsimokėti nario mokesčių.

LIETUVIŠKOS MOKYKLOS REIKALU

Norint sustiprinti lietuvių kalbos mokymą kolonijoje, šaukiamas susirinkimas vasario mėn. 25 dieną (pirmą šeštadienį po Vasario 16 minėjimo) 15 val. Jaunimo Namuose.

Į susirinkimą kviečiami vaikai ir tėvai, jaunimas ir suaugusieji, mokytojai ir visuomenės veikėjai ir visi kiti, kurie vienokiu ar kitokiu būdu norėtų lietuviškai mokyklai padėti. Ten pat bus galima įsirašyti į pamokas. Atsižvelgiant į tai, kiek atsirastų norinčių mokytis, mokiniai bus paskirstyti į klases pagal amžių ir kalbos mokėjimą, kiek galima mažesnėmis grupėmis. Dėl pamokų laiko ir vietos bus tariamasi susirinkime.

Laukiame visų, kuriems rūpi lietuviška mūsų kolonijos ateitis.

Iniciatorių vardu
Kun. J. Šeškevičius

LIETUVIŠKA SODYBA

Gruodžio mėnesį buvo pabaigta mokėti pirkimo skola. Dabar sodyba jau tikra to žodžio prasme yra lietuvių. Visi anksčiau pirkusieji sklypus taip pat pabai-gė mokėti. Vėliau pirkusieji tvarkingai moka ir jau taip pat netoli nuo pabaigos. Iki šiol niekas nė vieno sklypo neatsisakė nė kitam neperdavė. Sodyba turi vienui vieni-telį sklypą pardavimui.

Dabartiniu metu yra baigiama pirkti medžiaga elektros įvedimui. Sutartis su rangovu taip pat pasirašyta. Iki kovo mėnesio sodyba turės elektros šviesą.

SENELIŲ KAIMO

Pirmasis namukas, nežiūrint lietingų dienų, kyla aukštyn. Šią savaitę bus baigtos sienos ir pradėtas stogas. Kaip yra žinoma, šis pirmas namukas yra statomas kun. Prel. P. Ragažinsko draugų

aukomis, kurias jie sudėjo ar pažadėjo prelado 70-ties metų sukakties minėjime. Iki šiol jau yra gauta pinigais: Cr. 26.450,00. Išleista iki šiol 44.343,50. Taigi, kaip matosi, kasa yra deficite. Dar yra Ce. 10.300,00 pažadų. Todėl prašome visus pažadėjusius galimai greičiau įteikti savo auką. Kviečiame ir kitus savo auka prisidėti.

SÃO PAULO DIENA

São Paulo miesto 424 gimtadienis buvo paminėtas pačiam gimimo lopšy, Patio do Colégio, Mišiomis, kurias laikė kardinolas Dom Paulo Evaristo Arns, koncelebruojant vyskupui Dom Luciano ir 19 kunigų, kur lietuviams atstovavo kun. Pr. Gavenas. Pamaldose minėjime dalyvavo valstijos gubernatorius, miesto prefektas, karinės jėgos atstovai, ex-gubernatorius, deputatai, kariuomenė, gausi publika. Pamaldų gale kardinolas pašventino puokštes rožių. Įteikdamas per vieną berniuką rožę prefektui, kardinolas tarė: Prašome, kad niekad neužmirštumėt vaikų, beturčių ir apleistų priemiesčių.

PAIESKOMAS LIETUVIS

Rio O GLOBO dienraštis 78.1.23 d. laidoje praneša, kad tarp kitų Raudonojo Kryžiaus paieškomų asmenų yra ir Juno (ar Junas) Talajchis (ar Talaichis, ar Talajchis); taigi, ar nebus Jonas Talaišis? Kas žinotų, gali informuoti R. Kryžių. telefonu nr. 263.0112.

IŠVYKO Į VI PALKĄ

Į Urugvajų, į VI-tąjį PAL Kongresą, sausio 25 išvyko RŪTELĖ su 3 vadovais;

NEMUNAS išsileido kelionėn sausio 29; o kiti – sausio 31 (ar vėliau, ir vienu ir kitu keliu).

Visiems jiems laimingos kelionės ten ir atgal, o ypač gi DAUG LIETUVYBĖS.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO MINĖJIMAS

vyks vasario 19 dieną, sekmadienį
pagal numatytą PROGRAMĄ:

- 15 val.: MIŠIOS V. Zelinos bažnyčioj
- tuoj pat MINĖJIMAS seselių pranciškiečių salėj.

po įvadinių kalbų, bus inscenuota
Bernardo Brazdžionio legenda

VAIDILA VALIŪNAS

– Po to Jaunimo Namuose

PRIĖMIMAS KOKTELIS

Pakvietimus į koktelį galima įsigyti abiejose klebonijose ir pas BLB valdybos narius.

Šv. Juozapo Šventės proga kovo 19 (Verbų Sekmadienį) 12 val. (tuoj po sumos) Jaunimo namuose Šv. Juozapo Bendruomenė rengia

PIETUS

ir kviečia visus lietuvius dalyvauti. Pakvietimus įsigyti iš anksto. (Prie įėjimo nebus galima gauti). Kadangi rengėjai nesiekia pelno, o tik nori sudaryti progą pabendravimui, tai įėjimas kainuos tik 50 kruzeirų.

Pakvietimų galima gauti klebonijoje 63-59-75, pas p.p. Tatarūnus 273-57-99, V. Bacevičių 63-94-43, V. Vosylių 273-57-40, P. Šimonį 63-49-38, P. Butrimavičių 272-14-89.

Iki malonaus susitikimo.

Šv. Juozapo Bendruomenės Valdyba

LIETUVIŲ KALBOS IR KULTŪROS KURSAS

Besidomintiems pageidaujant, programuotas LIETUVIŲ KALBOS BEI KULTŪROS KURSAS suaugusiųems prasidės po VI PALKo, vasario (fevereiro) 10, penktadienį 20 val., šv. Kazimiero p-jos klebonijos patalpose.

VEIKLOS KALENDORIUS

Sekmadienį, 12 vasario, 16 val. Šv. Kazimiero parapijoje, bus laikomos Mišios už Joną Dimšą, jo mirties METINĖSE.

Giminės, pažįstami ir bičiuliai yra kviečiami dalyvauti.

24 d. Vasario mėn. (fevereiro), 20:30 val. PLIAS – Brazilijos skyriaus narių susirinkimas pas inž. Algirdą Idiką, Rua Maestro Chiafurelli, 736 – Jardim Paulista, telef. 282-2919.

SEMANÁRIO NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Diretor responsável
VYTAUTAS BACEVIČIUS

Redige: Equipe Editorial
Administrador: Stanislo Šileika

METINĖ PRENUMERATA: 150 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 700 kr. Paskiro numerio kaina: 3,00 kr. Užuojaus ir sveikinimai nuo 60 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti: "Stanislo Šileika" vardu.

Straipsnius ir korespondenciją redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį; vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.